

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาการจัดการความรู้ การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาธุรกิจชุมชน กลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดง ต.สง่าบ้าน อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่ ได้ดำเนินการศึกษา โดยแบ่งออกเป็นโครงการย่อย 3 โครงการ ดังนี้

1. การศึกษาสภาพและปัญหาของกลุ่มด้วยการจัดเวทีชาวบ้าน
2. การจัดโครงการอบรมการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม ครั้งที่ 1
3. การจัดโครงการประชุมกลุ่มย่อยและพัฒนาการบริหารงานกลุ่ม

การศึกษาสภาพและปัญหาของกลุ่มด้วยการจัดเวทีชาวบ้าน

สภาพพื้นที่ตั้งของกลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดง ตั้งอยู่ที่ เลขที่ 61 หมู่ 1 บ้านดอกแดง ต.สง่าบ้าน อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่ เดิมทางกลุ่มได้ตั้งอยู่ที่ศูนย์เลี้ยงเด็กเล็กบ้านดอกแดง ซึ่งสถานที่ดังกล่าวมีปัญหาในเรื่องของการรบกวนกันระหว่างเสียงที่เกิดขึ้นจากการผลิตกับการเลี้ยงดูเด็กเล็ก ซึ่งช่วงเวลากลางวันจะเป็นเวลานอนหลับของเด็ก ทำให้เกิดข้อจำกัดในเรื่องของเวลาในการทำงานของกลุ่ม และสภาพพื้นที่ในการผลิตไม่เหมาะสม จึงได้ย้ายมาอยู่ที่เลขที่ 61 หมู่ 1 บ้านดอกแดง ซึ่งอยู่ห่างจากสถานที่เดิมประมาณ 300 เมตร ซึ่งเป็นบ้านของประธานกลุ่มตัดเย็บ โดยนำพื้นที่ได้ทุนบ้านมาปรับเป็นสถานที่ทำการผลิต ทำให้ปัญหาในเรื่องเวลาการดำเนินการผลิตและการทำงานของกลุ่มได้รับการแก้ไข อย่างไรก็ตามพื้นที่ดังกล่าวก็ยังมีปัญหาในเรื่องของความคับแคบของพื้นที่และมีแสงสว่างไม่เพียงพอ รวมทั้งการจัดพื้นที่ในการวางเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ไม่เป็นระเบียบ ไม่เป็นสัดส่วน มีการจัดวางรวมกับของใช้ต่าง ๆ ภายในบ้าน รวมทั้งไม่สามารถแยกค่าใช้จ่ายในส่วนของที่อยู่อาศัยกับค่าใช้จ่ายในการผลิตของกลุ่มได้อย่างชัดเจนโดยเฉพาะค่าไฟฟ้า

สภาพบริบทของสังคมในชุมชนบ้านดอกแดง มีความรู้จักกัน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และส่วนใหญ่เป็นญาติกัน ทำให้รู้จักกันทั้งหมู่บ้าน คนในหมู่บ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ราษฎรส่วนใหญ่จึงมีอาชีพหลักในการทำนา (ถือเอกสารสิทธิ์เป็นโฉนด) และจะทำอาชีพเสริมหลังฤดูการเก็บเกี่ยว ได้แก่ การเพาะเห็ด ปลูกถั่วเหลือง และปลูกผักต่าง ๆ มีรายได้เฉลี่ยครัวเรือนละ 60,091 บาทต่อคนต่อปี (ข้อมูลจาก จปฐ. ปี 2551) บ้านดอกแดงเป็นหมู่บ้านขนาดกลาง ลักษณะชนบทกึ่งเมือง มีจำนวนครัวเรือน 127 ครัวเรือน ประชากร 397 คน เป็น ชาย 172 คน หญิง 225 คน (ข้อมูลจาก จปฐ. ปี 2551)

จากการสัมภาษณ์หัวหน้ากลุ่มและสมาชิกกลุ่ม พบว่า สภาพการบริหารจัดการของกลุ่ม ยังมีการรวมตัวของสมาชิกไม่เหนียวแน่นเท่าที่ควร โครงสร้างการบริหารไม่ชัดเจน เนื่องจากการแบ่งหน้าที่

ไม่ชัดเจน การผลิตทำในลักษณะของการรับจ้างผลิตตามจำนวน จากพ่อค้าคนกลางเป็นหลัก ช่องทางการจำหน่ายปลีกของกลุ่มจะจัดจำหน่ายเฉพาะที่สถานที่ผลิตไม่ได้นำไปขายที่อื่น ไม่มีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ การคิดคำนวณต้นทุน ค่าแรง ค่าใช้จ่าย ยังไม่ชัดเจน (ใช้หลักการประมาณการต้นทุนเป็นหลัก) รวมทั้งกลุ่มมีเงินทุนหมุนเวียนน้อย

การศึกษาปัญหาของกลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดง หมู่ 1 ต.สง่าบ้าน อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่ ด้วยการจัดเวทีชาวบ้านซึ่งได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากชุมชน โดยมีการแบ่งผู้เข้าร่วมออกเป็นกลุ่มย่อย เพื่อให้ผู้เข้าร่วมได้มีโอกาสในการแสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึง เกี่ยวกับเรื่องการบริหารจัดการกลุ่มภายในชุมชน รวมทั้งเปิดโอกาสให้อภิปรายถึงปัญหาและความต้องการของชุมชน เพื่อการพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็งยั่งยืน ทั้งนี้ได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการแสดงความคิดเห็นในแต่ละกลุ่มย่อย แล้วนำมาสรุปเขียนเป็นผังความคิด (Mind Map) เพื่อแสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของปัญหา จัดหมวดหมู่ของปัญหาและความต้องการออกเป็นกลุ่ม ๆ ทำให้เห็นขอบเขตของปัญหาและแนวทางในการพัฒนากลุ่มที่ชัดเจนมากขึ้น สามารถสรุปผลการศึกษาได้ ดังนี้

ภาพที่ 4.1 ปัญหาของกลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดง

จากภาพจะเห็นได้ว่าปัญหาของกลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดงสามารถจัดกลุ่มได้ออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ ปัญหาด้านการบริหารจัดการ ปัญหาด้านการตลาด ปัญหาด้านการผลิต และปัญหาด้านการเงินบัญชี โดยมีรายละเอียดในแต่ละด้าน ดังนี้

ปัญหาด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ โครงสร้างของกลุ่มไม่ชัดเจน ขาดการประสานงานที่ต่อเนื่อง ปัญหาการบริหารเวลา ลูกหลานไม่สนใจทำหรือเรียนรู้ ขาดความรู้ความสามารถในการจัดการการทำงานยังไม่เป็นระบบ และสมาชิกบางคนต้องการทำเอง

ปัญหาด้านการตลาด ได้แก่ ช่องทางการขายมีจำกัด การขนส่งมีต้นทุนสูง ไม่มีการโฆษณา และปัญหาการตั้งราคาที่เหมาะสม เป็นต้น

ปัญหาด้านการผลิต ได้แก่ วัตถุดิบมีราคาสูงขึ้น อุปกรณ์ในการทำงานไม่เพียงพอ รูปแบบสินค้าไม่หลากหลาย สถานที่คับแคบ และปัญหาแรงงาน (เช่น ทักษะยังไม่ได้มาตรฐาน มีแรงงานที่มีฝีมือน้อย เป็นต้น)

ปัญหาด้านการเงินบัญชี ได้แก่ เงินทุนไม่เพียงพอ เกิดหนี้เสีย (เก็บหนี้ไม่ได้) การลงบัญชีไม่สม่ำเสมอ ยอดขายต่ำ ระยะเวลาคืนเงินกู้สั้น และวินัยในการใช้จ่ายของสมาชิก เป็นต้น

การค้นหาคำต้องการและความคาดหวังของกลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดง เพื่อเป็นเป้าหมายในการวางแผนงานในการพัฒนากลุ่มต่อไปในอนาคต จากการระดมความคิดของสมาชิกกลุ่ม สามารถเขียนเป็นแผนผังความคิดได้ ดังนี้

ภาพที่ 4.2 ความต้องการของกลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดง

จากภาพ จะพบว่าความต้องการของกลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดง สามารถจัดเป็นกลุ่ม ๆ ได้ 4 กลุ่ม คือ ความต้องการพัฒนาด้านการบริหารจัดการ ความต้องการพัฒนาด้านการตลาด ความต้องการพัฒนาการผลิต และความต้องการพัฒนาด้านการเงินบัญชี โดยมีรายละเอียดในแต่ละด้าน ดังนี้

ความต้องการพัฒนาด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ การพัฒนาวิธีการจัดการของกลุ่ม (เช่น การเสริมความรู้ระบบการบริหารและการหาสมาชิกเพิ่ม เป็นต้น) การพัฒนาเรื่องการบริหารเวลา การให้สมาชิกในครัวเรือนมีส่วนร่วมเพิ่มขึ้น และการจัดฝึกอบรม เป็นต้น

ความต้องการพัฒนาด้านการตลาด ได้แก่ การเพิ่มช่องทางการขาย (ทั้งการขายส่งและการขายปลีก) และการเพิ่มราคาสินค้า เป็นต้น

ความต้องการพัฒนาด้านการผลิต ได้แก่ การจัดหาอุปกรณ์ การเลือกวัสดุในการผลิต การปรับปรุงสถานที่ การออกแบบผลิตภัณฑ์ และการพัฒนาทักษะบุคลากร เป็นต้น

ความต้องการพัฒนาด้านการเงินบัญชี ได้แก่ การร่วมลงทุน การจัดหางบประมาณ และการจัดทำบัญชี เป็นต้น

การศึกษาปัญหาของกลุ่มด้วยแบบสอบถาม

ในการศึกษาปัญหาของกลุ่มตติเย์บ้านดอกแดงนอกจากการจัดเวทีชาวบ้านเพื่อเป็นโอกาสให้สมาชิกได้แสดงความคิดเห็นแล้ว ทางผู้วิจัยยังได้ใช้แบบสอบถาม เพื่อเป็นการตรวจสอบข้อมูลที่ได้ให้มีความถูกต้อง โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 4.1 แสดงผู้เข้าร่วมเวทีชาวบ้านจำแนกตามเพศ

เพศ	ความถี่	ร้อยละ
ชาย	1	3.6
หญิง	27	96.4
Total	28	100.0

จากตาราง พบว่าผู้เข้าร่วมเวทีชาวบ้านมีจำนวน 28 ราย แบ่งเป็น ชาย 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.6 และเป็นผู้หญิง 27 คน คิดเป็นร้อยละ 96.4

ตาราง 4.2 แสดงผู้เข้าร่วมเวทีชาวบ้านจำแนกตามอายุ

อายุ	ความถี่	ร้อยละ
31-35 ปี	1	3.6
36-40 ปี	1	3.6
41-45 ปี	3	10.7
40-50 ปี	1	3.6
51-55 ปี	8	28.6
มากกว่า 55 ปี	14	50.0
Total	28	100.0

จากตารางพบว่า ผู้เข้าร่วมเวทีชาวบ้านมีอายุมากกว่า 55 ปี มากที่สุด จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมาเป็นอายุ 51-55 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 28.6 อายุ 41-45 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 10.7 อายุ 36-40 ปี และอายุ 31-35 ปี เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 3.6

ตาราง 4.3 แสดงผู้เข้าร่วมเวทีชาวบ้านจำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	ความถี่	ร้อยละ
โสด	3	10.7
สมรส	16	57.1
หย่าร้าง	1	3.6
หม้าย	8	28.6
Total	28	100.0

จากตารางพบว่า ผู้เข้าร่วมเวทีชาวบ้านมีสถานภาพสมรส มากที่สุด จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 57.1 รองลงมาเป็นอายุ 51-55 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 28.6 อายุ 41-45 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 10.7 อายุ 36-40 ปี และอายุ 31-35 ปี เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 3.6

ตาราง 4.4 แสดงผู้เข้าร่วมเวทีชาวบ้านจำแนกตามการศึกษา

การศึกษา	ความถี่	ร้อยละ
ประถมศึกษา	24	85.7
มัธยมศึกษา	3	10.7
ปริญญาตรี	1	3.6
Total	28	100.0

จากตารางพบว่า ผู้เข้าร่วมเวทีชาวบ้านมีการศึกษาในระดับประถมศึกษามากที่สุด จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 85.7 รองลงมา มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 10.7 และการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.6

ตาราง 4.5 แสดงผู้เข้าร่วมเวทีชาวบ้านจำแนกตามกลุ่มอาชีพที่สังกัด

กลุ่มอาชีพ	Responses		Percent of Cases
	N	Percent	
กลุ่มตัดเย็บ	17	18.5%	60.7%
กลุ่มข้าวซ้อมมือ	8	8.7%	28.6%
กลุ่มเพาะเห็ด	13	14.1%	46.4%
กลุ่มออมทรัพย์	25	27.2%	89.3%
กลุ่มเกษตรอินทรีย์	14	15.2%	50.0%
กลุ่มปุ๋ยหมัก	15	16.3%	53.6%
รวม	92	100.0%	

จากตาราง พบว่าชาวบ้านเป็นสมาชิกในหลายกลุ่มอาชีพ โดยเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์มากที่สุด ร้อยละ 89.3 รองลงมา เป็นกลุ่มตัดเย็บ ร้อยละ 60.7 กลุ่มปุ๋ยหมัก ร้อยละ 53.6 กลุ่มเกษตรอินทรีย์ ร้อยละ 50 กลุ่มเพาะเห็ด ร้อยละ 46.4 และกลุ่มข้าวซ้อมมือ ร้อยละ 28.6

ตาราง 4.6 วิธีการขายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพ

วิธีการขายสินค้า	Responses		Percent of Cases
	N	Percent	
ขายเอง	20	32.8%	71.4%
ขายผ่านพ่อค้าคนกลาง	11	18.0%	39.3%
ขายผ่านตัวแทนกลุ่ม	13	21.3%	46.4%
ออกร้านในงานเทศกาลต่างๆ	17	27.9%	60.7%
รวม	61	100.0%	

จากตาราง พบว่าวิธีการขายผลิตภัณฑ์ของชาวบ้าน ใช้วิธีการในการนำไปขายเอง มากที่สุด ร้อยละ 71.4 รองลงมาเป็นการออกร้านในงานเทศกาลต่าง ๆ ร้อยละ 60.7 การขายผ่านตัวแทนกลุ่ม ร้อยละ 46.4 และการขายผ่านพ่อค้าคนกลาง ร้อยละ 39.3

ตาราง 4.7 ลักษณะการบริหารของกลุ่ม

ลักษณะการบริหาร	ความถี่	ร้อยละ
มีการแบ่งงานกันทำตามหน้าที่	17	60.7
ไม่มีการแบ่งงานกันทำตามหน้าที่	11	39.3
รวม	28	100.0

จากตารางพบว่า ลักษณะการบริหารของกลุ่ม ผู้ตอบแบบสอบถาม คิดว่ากลุ่มตัดเย็บบ้าน ดอกแดงมีการแบ่งงานกันทำ ร้อยละ 60.7 และคิดว่าไม่มีการแบ่งงานกันทำตามหน้าที่ ร้อยละ 39.3

ตาราง 4.8 รูปแบบการจัดการองค์กรของกลุ่ม

รูปแบบการจัดการองค์กร	ความถี่	ร้อยละ
แบบที่ 1 คือ ประธาน รองประธาน เลขานุการ และ ประชาสัมพันธ์	14	50.0
แบบที่ 2 ประธาน รองประธาน เลขานุการ และ ประชาสัมพันธ์ และฝ่ายตลาด	3	10.7
แบบที่ 3 ประธาน รองประธาน เลขานุการ และกรรมการ	2	7.1
แบบที่ 4 ประธาน รองประธาน เลขานุการ ประชาสัมพันธ์ และฝ่ายควบคุมการผลิต	9	32.1
รวม	28	100.0

จากตาราง พบว่าสมาชิกกลุ่มมีความเห็นว่ารูปแบบการจัดการองค์กรของกลุ่ม เป็นแบบที่ 1 ประกอบด้วยคณะกรรมการประกอบด้วย ประธาน รองประธาน เลขานุการ และประชาสัมพันธ์ คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมาได้แก่ รูปแบบที่ 4 ประกอบด้วย ประธาน รองประธาน เลขานุการ ประชาสัมพันธ์ และฝ่ายควบคุมการผลิต คิดเป็นร้อยละ 32.1 รูปแบบที่ 2 ประกอบด้วย ประธาน รองประธาน เลขานุการ ประชาสัมพันธ์ และฝ่ายตลาด คิดเป็นร้อยละ 10.7 และรูปแบบสุดท้าย คือ รูปแบบที่ 3 ประกอบด้วย ประธาน รองประธาน เลขานุการ และกรรมการ คิดเป็นร้อยละ 7.1

ตาราง 4.9 ปัญหาของกลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดง

ปัญหาของกลุ่มตัดเย็บ	Responses		Percent of Cases
	N	Percent	
ไม่มีตลาดรองรับที่แน่นอน	17	16.0%	60.7%
ผลผลิตล้นตลาด	6	5.7%	21.4%
มีทุนหมุนเวียนน้อย	25	23.6%	89.3%
การผลิตยังไม่ได้มาตรฐาน	10	9.4%	35.7%
ไม่มีความรู้ด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์	17	16.0%	60.7%
ปัญหาด้านคุณสมบัติตัวผลิตภัณฑ์	6	5.7%	21.4%
ปัญหาด้านการบรรจุภัณฑ์	11	10.4%	39.3%
ปัญหาด้านรูปแบบของผลิตภัณฑ์	13	12.3%	46.4%
อื่น ๆ	1	.9%	3.6%
รวม	106	100.0%	

จากตารางพบว่า ปัญหาของกลุ่มที่มากที่สุด ได้แก่ เรื่องมีทุนหมุนเวียนน้อย คิดเป็นร้อยละ 89.3 ปัญหาในอันดับรองลง ได้แก่ ไม่มีความรู้ด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์และไม่มีตลาดรองรับที่แน่นอน คิดเป็นร้อยละ 60.7 เท่ากัน ปัญหาด้านรูปแบบของผลิตภัณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 46.4 ปัญหาด้านการบรรจุภัณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 39.3 ปัญหาการผลิตยังไม่ได้มาตรฐาน คิดเป็นร้อยละ 35.7 ปัญหาด้านคุณสมบัติตัวผลิตภัณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 21.4 ปัญหาผลผลิตล้นตลาด คิดเป็นร้อยละ 21.4 และปัญหาอื่น คิดเป็นร้อยละ 3.6

ตาราง 4.10 สภาพปัญหาการจัดการของกลุ่มตักเย็บบ้านดอกแดง

สภาพปัญหาการจัดการ	Responses		Percent of Cases
	N	Percent	
กลุ่มมีคนทำงานน้อย	19	17.9%	67.9%
กิจกรรมของกลุ่มมีน้อย	6	5.7%	21.4%
เวลาของสมาชิกในการทำกิจกรรมมีน้อย	15	14.2%	53.6%
ทำเพื่อหารายได้ในยามว่าง	12	11.3%	42.9%
ความรู้เรื่องระบบการบริหารงานยังไม่ดีพอ	11	10.4%	39.3%
กิจกรรมไม่สนองต่อความต้องการของสมาชิก	10	9.4%	35.7%
สมาชิกมีรายได้หรือทุนสะสมลดลง	8	7.5%	28.6%
กลุ่มยังไม่มีในการทำเอกสารทางบัญชีที่ชัดเจน	11	10.4%	39.3%
สมาชิกขาดวินัยในการทำงาน	3	2.8%	10.7%
กฎ กติกา ของกลุ่มไม่ชัดเจน	11	10.4%	39.3%
	106	100.0%	

จากตารางพบว่า สภาพปัญหาการจัดการของกลุ่มที่มากที่สุด ได้แก่ กลุ่มมีคนทำงานน้อย คิดเป็นร้อยละ 67.9 รองลงมาได้แก่ เวลาของสมาชิกในการทำกิจกรรมมีน้อย คิดเป็นร้อยละ 53.6 ทำงานเพื่อหารายได้ในยามว่าง คิดเป็นร้อยละ 42.9 ความรู้เรื่องระบบการบริหารงานยังไม่ดีพอ คิดเป็นร้อยละ 39.3 กลุ่มยังไม่มีในการทำเอกสารทางบัญชีที่ชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 39.3 กฎและกติกาของกลุ่มไม่ชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 39.3 กิจกรรมไม่สนองต่อความต้องการของสมาชิก คิดเป็นร้อยละ 35.7 สมาชิกมีรายได้หรือทุนสะสมลดลง คิดเป็นร้อยละ 28.6 กิจกรรมของกลุ่มมีน้อย คิดเป็นร้อยละ 21.4 และสมาชิกขาดวินัยในการทำงาน คิดเป็นร้อยละ 10.7

ตาราง 4.11 ความต้องการของกลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดง

ความต้องการของกลุ่ม	Responses		Percent of Cases
	N	Percent	
การเผยแพร่ความรู้ด้านการประกอบอาชีพ	18	16.4%	66.7%
การแนะนำบริการด้านสินเชื่อ	6	5.5%	22.2%
การออม การส่งเสริมการประหยัด	7	6.4%	25.9%
การจัดหาสินค้า หรือปัจจัยการผลิต	11	10.0%	40.7%
การรวบรวมผลิตภัณฑ์ออกจำหน่าย	10	9.1%	37.0%
ทักษะด้านการตลาดที่นำไปสู่การปฏิบัติได้จริง	9	8.2%	33.3%
ตลาดรองรับที่แน่นอน	18	16.4%	66.7%
การออกแบบและการแปรรูปผลิตภัณฑ์	20	18.2%	74.1%
ความรู้เรื่องวิธีการบริหารจัดการกลุ่ม	11	10.0%	40.7%
รวม	110	100.0%	

จากตารางพบว่า ความต้องการของกลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดง มีความต้องการในเรื่องการออกแบบและการแปรรูปผลิตภัณฑ์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 74.1 รองลงมา ได้แก่ ตลาดรองรับที่แน่นอน คิดเป็นร้อยละ 66.7 การเผยแพร่ความรู้ด้านการประกอบอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 66.7 การจัดหาสินค้าหรือปัจจัยการผลิต คิดเป็นร้อยละ 40.7 ความรู้เรื่องวิธีการบริหารจัดการกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 40.7 การรวบรวมผลิตภัณฑ์ออกจำหน่าย คิดเป็นร้อยละ 37 ทักษะด้านการตลาดที่นำไปสู่การปฏิบัติจริง คิดเป็นร้อยละ 33.3 การส่งเสริมการออมและการประหยัด คิดเป็นร้อยละ 25.9 และการแนะนำบริการด้านสินเชื่อ คิดเป็นร้อยละ 22.2

ตาราง 4.12 ความคิดเห็นต่อการกำจัดขยะของกลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดง

ความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
ถูกสุขลักษณะ	20	71.4
ไม่ถูกสุขลักษณะ	3	10.7
ไม่ทราบ	5	17.9
รวม	28	100.0

จากตารางพบว่า สมาชิกกลุ่มมีความคิดเห็นในเรื่องเกี่ยวกับการกำจัดขยะกลุ่มว่าถูกสุขลักษณะหรือไม่ สมาชิกส่วนใหญ่คิดว่าการกำจัดขยะถูกสุขลักษณะ คิดเป็นร้อยละ 71.4 ส่วนที่คิดว่าไม่ถูกสุขลักษณะ คิดเป็นร้อยละ 10.4 และไม่ทราบว่าถูกสุขลักษณะหรือไม่ คิดเป็นร้อยละ 17.9

ตาราง 4.13 ความคิดเห็นถึงปัจจัยที่มีความสำคัญในการดำเนินงานของกลุ่มตัดเย็บ

ปัจจัยที่สำคัญ	ความถี่	ร้อยละ
ตัวผู้นำ	14	50.0
สมาชิก	6	21.4
องค์กร/กลุ่ม	7	25.0
Missing	1	3.6
รวม	28	100.0

จากตารางพบว่า ปัจจัยที่มีความสำคัญในการดำเนินงานของกลุ่ม ที่สำคัญที่สุด ได้แก่ ตัวผู้นำ คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมาเป็นองค์กร/กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 25 และสมาชิก คิดเป็นร้อยละ 21.4

ตาราง 4.14 ปัญหาที่สำคัญในการดำเนินงานของกลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดง

ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ
ด้านการผลิต	8	28.6
ด้านการตลาด/ขาย	7	25.0
ด้านการจัดการภายใน	2	7.1
ด้านการเงิน	10	35.7
Missing	1	3.6
Total	28	100.0

จากตารางพบว่า ปัญหาที่สำคัญในการดำเนินการของกลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดง ที่สำคัญที่สุด ได้แก่ ปัญหาด้านการเงิน คิดเป็นร้อยละ 35.7 รองลงมาเป็นปัญหาด้านการผลิต คิดเป็นร้อยละ 28.6 ปัญหาด้านการตลาด/ขาย คิดเป็นร้อยละ 25 และปัญหาด้านการจัดการภายใน คิดเป็นร้อยละ 7.1

ตาราง 4.15 ความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้นำกลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดง

พฤติกรรมของผู้นำ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)	ความหมาย
นำความรู้และเทคนิคใหม่ ๆ มาใช้ในงานอยู่เสมอ	4.75	2.13654	ดีที่สุด
ติดตามงานจนแล้วเสร็จทุกครั้ง	4.61	1.47421	ดีที่สุด
มีความสนใจในงานที่ทำอย่างจริงจัง	4.50	1.20185	ดีที่สุด
มาทำงานก่อนสมาชิกเสมอ	4.50	1.10554	ดีที่สุด
มีการให้กำลังใจชื่นชมทีมงานอยู่เสมอ	4.50	.57735	ดีที่สุด
พูดจาไพเราะ มีสาระ	4.43	.69007	ดีที่สุด
มีความจริงใจต่อสมาชิกในกลุ่มทุกคน	4.43	.69007	ดีที่สุด
สามารถพูดให้สมาชิกเกิดแรงจูงใจได้ดี	4.39	1.19689	ดีที่สุด
สละเวลาในการทำงานเพื่อกลุ่ม	4.39	.73733	ดีที่สุด
มีมารยาทดี	4.32	.77237	ดีที่สุด
มีความยุติธรรม	4.29	.80999	ดีที่สุด

พฤติกรรมของผู้นำ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	ความหมาย
สมาชิกยินดีทำตามที่ผู้นำกลุ่มบอกทุกครั้ง	4.29	.76290	ดีที่สุด
มีไหวพริบดี	4.04	1.03574	ดีมาก
มีการตัดสินใจแก้ไขปัญหาต่างๆ ของกลุ่มอย่างถูกต้อง	3.96	1.42678	ดีมาก
มีการเสนอรูปแบบสินค้าใหม่อยู่เสมอ	3.96	1.31887	ดีมาก
เจรจาต่อรองเก่ง	3.89	1.39680	ดีมาก
สามารถแก้ไขปัญหาในการตัดเย็บได้อย่างรวดเร็ว	3.82	.90487	ดีมาก
มีการตัดสินใจที่รวดเร็ว	3.75	.96705	ดีมาก
มีการปรับปรุงรูปแบบสินค้าให้ทันสมัย	3.64	1.54475	ดีมาก

จากตารางพบว่า พฤติกรรมของผู้นำกลุ่มที่อยู่ในระดับดีที่สุด ได้แก่ นำความรู้และเทคนิคใหม่ ๆ มาใช้ในงานอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.75$) ติดตามงานจนแล้วเสร็จทุกครั้ง ($\bar{X} = 4.61$) มีความสนใจในงานที่ทำอย่างจริงจัง ($\bar{X} = 4.50$) มาทำงานก่อนสมาชิกเสมอ ($\bar{X} = 4.50$) มีการให้กำลังใจชื่นชมทีมงานอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.50$) พูดจาไพเราะ มีสาระ ($\bar{X} = 4.43$) มีความจริงใจต่อสมาชิกในกลุ่มทุกคน ($\bar{X} = 4.43$) สามารถพูดให้สมาชิกเกิดแรงจูงใจได้ดี ($\bar{X} = 4.39$) สละเวลาในการทำงานเพื่อกลุ่ม ($\bar{X} = 4.39$) มีมารยาทดี ($\bar{X} = 4.32$) มีความยุติธรรม ($\bar{X} = 4.29$) สมาชิกยินดีทำตามที่ผู้นำกลุ่มบอกทุกครั้ง ($\bar{X} = 4.29$) สำหรับพฤติกรรมของผู้นำกลุ่มที่อยู่ในระดับดีมาก ได้แก่ มีไหวพริบดี ($\bar{X} = 4.04$) มีการตัดสินใจแก้ไขปัญหาต่างๆ ของกลุ่มอย่างถูกต้อง ($\bar{X} = 3.96$) มีการเสนอรูปแบบสินค้าใหม่อยู่เสมอ ($\bar{X} = 3.96$) เจรจาต่อรองเก่ง ($\bar{X} = 3.89$) สามารถแก้ไขปัญหาในการตัดเย็บได้อย่างรวดเร็ว ($\bar{X} = 3.82$) มีการตัดสินใจที่รวดเร็ว ($\bar{X} = 3.75$) มีการปรับปรุงรูปแบบสินค้าให้ทันสมัย ($\bar{X} = 3.64$)

ตาราง 4.16 ความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดง

พฤติกรรมของสมาชิกกลุ่ม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	ความหมาย
สมาชิกมีความเอื้อเฟื้อ ช่วยเหลือกันอยู่เสมอ	4.79	1.31535	ดีที่สุด
ไม่เคยขาดการประชุมกลุ่ม	4.75	1.81812	ดีที่สุด
มีความสุขในการทำงานกับกลุ่ม	4.68	1.09048	ดีที่สุด
มีความสบายใจในการทำงานกลุ่ม	4.32	.81892	ดีที่สุด
มีความเป็นกันเองในการทำงานและห่วยไยกัน	4.29	1.38396	ดีที่สุด
สมาชิกให้เกียรติซึ่งกันและกัน	4.29	1.24297	ดีที่สุด
มีความรู้สึกมั่นคงในการทำงานกับกลุ่ม	4.29	1.30120	ดีที่สุด
งานตัดเย็บเป็นงานที่ใช้ฝีมือและมีคุณค่า	4.25	.84437	ดีที่สุด
ได้รับการแจ้งข่าวสารอย่างสม่ำเสมอ	4.14	.97046	ดีมาก
ได้รับคำแนะนำในการทำงานจากหัวหน้าและเพื่อนในกลุ่ม	4.04	.88117	ดีมาก
สามารถทำงานเสร็จตามกำหนดทุกครั้ง	3.89	.78595	ดีมาก
รู้สึกว่าคุณมีความสามารถมากขึ้นจากแต่ก่อน	3.75	.79931	ดีมาก
สมาชิกได้รับคำชมจากผู้นำและผู้ร่วมงานบ่อย ๆ	3.54	.83808	ดีมาก
มีกลุ่มอื่นชวนให้ไปเป็นสมาชิก	3.50	2.00924	ดีมาก
สามารถทำงานเสร็จก่อนคนอื่น	3.43	.69007	ดีมาก
สามารถแก้ไขงานที่ผิดพลาดได้ถูกต้อง	3.36	.95119	ปานกลาง
ไม่เคยต้องแก้ไขงานที่ทำเลย	3.29	1.30120	ปานกลาง
มีเงินเหลือเก็บจากการทำงาน	2.89	1.52362	ปานกลาง
มีรายได้จากกลุ่มอย่างเพียงพอ	2.86	.93152	ปานกลาง
สมาชิกบางคนนำเครื่องมือ อุปกรณ์ไปใช้งานส่วนตัว	2.64	2.12941	ปานกลาง
สมาชิกชอบนิทากัน	2.57	1.37244	ปานกลาง

จากตาราง พบว่าพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดง ที่มีพฤติกรรมที่ดีที่สุด ได้แก่ สมาชิกมีความเอื้อเฟื้อช่วยเหลือกันอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.79$) ไม่เคยขาดการประชุมกลุ่ม ($\bar{X} = 4.75$) มีความสุขในการทำงานกับกลุ่ม ($\bar{X} = 4.68$) มีความสบายใจในการทำงานกลุ่ม ($\bar{X} = 4.32$) มีความเป็นกันเองในการทำงานและท่วงไวยกัน ($\bar{X} = 4.29$) สมาชิกให้เกียรติซึ่งกันและกัน ($\bar{X} = 4.29$) มีความรู้สึกมั่นคงในการทำงานกับกลุ่ม ($\bar{X} = 4.29$) งานตัดเย็บเป็นงานที่ใช้ฝีมือและมีคุณค่า ($\bar{X} = 4.25$) ได้รับการแจ้งข่าวสารอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.14$) ได้รับคำแนะนำในการทำงานจากหัวหน้าและเพื่อนในกลุ่ม ($\bar{X} = 4.04$) สามารถทำงานเสร็จตามกำหนดทุกครั้ง ($\bar{X} = 3.89$) รู้สึกว่าตนเองมีความสามารถมากขึ้นจากแต่ก่อน ($\bar{X} = 3.75$) สมาชิกได้รับคำชมจากผู้นำและผู้ร่วมงานบ่อย ๆ ($\bar{X} = 3.54$) มีกลุ่มอื่นชวนให้ไปเป็นสมาชิก ($\bar{X} = 3.50$) สามารถทำงานเสร็จก่อนคนอื่น ($\bar{X} = 3.43$) สามารถแก้ไขงานที่ผิดพลาดได้ถูกต้อง ($\bar{X} = 3.36$) ไม่เคยต้องแก้ไขงานที่ทำเลย ($\bar{X} = 3.29$) มีเงินเหลือเก็บจากการทำงาน ($\bar{X} = 2.89$) มีรายได้จากกลุ่มอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 2.86$) สมาชิกบางคนนำเครื่องมือ อุปกรณ์ไปใช้งานส่วนตัว ($\bar{X} = 2.64$) สมาชิกชอบนินทากัน ($\bar{X} = 2.57$)

ตาราง 4.17 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการองค์กรของสมาชิกกลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดง

การจัดการองค์กรของกลุ่ม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	ความหมาย
มีความเป็นกันเองในการทำงาน	4.68	1.12393	ดีที่สุด
สมาชิกมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	4.32	1.18801	ดีที่สุด
มีคำอธิบายงานในแต่ละหน้าที่	4.18	1.72248	ดีมาก
มีการมอบหมายงานที่ชัดเจน	4.11	1.77094	ดีมาก
มีการวางแผนด้านการเงิน	3.96	1.34666	ดีมาก
มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจน	3.89	1.52362	ดีมาก
มีการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงงาน	3.89	1.34272	ดีมาก
มีบรรทัดฐาน (กฎ กติกา) ในการทำงานที่ชัดเจน	3.86	.93152	ดีมาก
มีการประชุมชี้แจง เกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินของกลุ่ม	3.86	.84828	ดีมาก
มีการวางแผนด้านการตลาด	3.82	.98333	ดีมาก
กฎและระเบียบของกลุ่มมีลักษณะยืดหยุ่นเหมาะสม	3.75	.92796	ดีมาก
มีการวางแผนด้านการผลิต	3.68	.90487	ดีมาก

การจัดการองค์กรของกลุ่ม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	ความหมาย
มีโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจน	3.64	1.09593	ดีมาก
มีกฎ กติกา ของกลุ่มเป็นลายลักษณ์อักษร	3.61	1.57149	ดีมาก
มีการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับอย่างเคร่งครัด	3.46	.83808	ดีมาก
หน้าที่งานที่ทำซ้ำซ้อนกับคนอื่น	2.86	1.23871	ปานกลาง

จากตารางพบว่า กลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดงมีการจัดการองค์กร ในระดับที่ดีมาก ได้แก่ มีความเป็นกันเองในการทำงาน ($\bar{X} = 4.68$) สมาชิกมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.32$) มีคำอธิบายงานในแต่ละหน้าที่ ($\bar{X} = 4.18$) มีการมอบหมายงานที่ชัดเจน ($\bar{X} = 4.11$) มีการวางแผนด้านการเงิน ($\bar{X} = 3.96$) มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจน ($\bar{X} = 3.89$) มีการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงงาน ($\bar{X} = 3.89$) มีบรรทัดฐาน (กฎ กติกา) ในการทำงานที่ชัดเจน ($\bar{X} = 3.86$) มีการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินของกลุ่ม ($\bar{X} = 3.86$) มีการวางแผนด้านการตลาด ($\bar{X} = 3.82$) กฎและระเบียบของกลุ่มมีลักษณะยืดหยุ่นเหมาะสม ($\bar{X} = 3.75$) มีการวางแผนด้านการผลิต ($\bar{X} = 3.68$) มีโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจน ($\bar{X} = 3.64$) มีกฎ กติกาของกลุ่มเป็นลายลักษณ์อักษร ($\bar{X} = 3.61$) มีการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับอย่างเคร่งครัด ($\bar{X} = 3.46$) หน้าที่งานที่ทำซ้ำซ้อนกับคนอื่น ($\bar{X} = 2.86$)

ศักยภาพด้านการบริหารจัดการของกลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดง

นักวิจัยได้ทำการพัฒนาเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดง โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Questionnaire) ประกอบด้วยการสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลของกลุ่ม โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสัมภาษณ์กลุ่มย่อยจากประธานกลุ่มและสมาชิกภายในกลุ่ม เนื่องจากเป็นกลุ่มที่มีลักษณะการผลิตรวมกันและสมาชิกมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ซึ่งมีประเด็นสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่ม การจัดองค์กรและการจัดการธุรกิจ แหล่งเงินทุน การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ และประเภทของกลุ่มลูกค้า รวมทั้งการประเมินตนเองของกลุ่มได้ผลสรุปดังนี้

ศักยภาพด้านการขอรับการสนับสนุน กลุ่มมีศักยภาพและความเข้มแข็งเพียงพอในการขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น จากเทศบาลตำบลสง่าบ้าน ในด้านการสนับสนุนงบประมาณหรือวัสดุอุปกรณ์ ข้อมูลต่างๆ และการสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอตอยสะเก็ด ในด้านข้อมูลและเจ้าหน้าที่ เพื่อประสานงานกับกลุ่ม

ศักยภาพด้านการบริหารจัดการกลุ่ม กลุ่มมีศักยภาพในการดำเนินงานในด้านการบริหารจัดการของกลุ่มเพื่อให้กลุ่มเกิดการรวมตัวกันดีพอสมควร โดยพิจารณาจากมีการวางแผนทางที่ใช้ในการดำเนินงานของกลุ่มร่วมกัน ดังนี้

1) กฎระเบียบของกลุ่มได้ร่วมกันกำหนดเบื้องต้น ดังนี้

- สมาชิกที่เข้าร่วมกลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดง ต้องมีความตั้งใจตั้งใจจริงในการเข้าร่วมกลุ่มและมีความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม
- สมาชิกทุกคนต้องสะสมเงินออม เพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนและรับเงินปันผลปีละ 1 ครั้ง
- สมาชิกทุกคนต้องมีหน้าที่ในกลุ่ม ซึ่งมีการแบ่งหน้าที่กันทำตามความถนัดและมีความตอบแทน

2) นโยบายในการลงทุนและจ่ายเงินการปันผล ทางกลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดงได้มีการร่วมกันร่างนโยบายในการจ่ายเงินปันผล โดยรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ส่วนหนึ่งจะหักเป็นต้นทุนการผลิตเพื่อเป็นทุนหมุนเวียนต่อ และนำกำไรที่ได้มาสะสมรวมกันทุก 3 เดือน ในส่วนของกำไรได้แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ร้อยละ 20 หักเข้ากองทุนหมุนเวียนกลุ่ม และร้อยละ 80 เฉลี่ยจ่ายปันผลคืนให้สมาชิกคนละเท่า ๆ กัน

3) วัตถุประสงค์การก่อตั้งกลุ่ม กลุ่มได้มีการตั้งวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

- สนับสนุนกิจกรรมการใช้เวลาว่างของกลุ่มสตรีให้เกิดประโยชน์
- ส่งเสริมการประกอบอาชีพแก่กลุ่มอาชีพสตรีแม่บ้าน โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ เพื่อสร้างความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นบนพื้นฐานพระราชดำริเศรษฐกิจแบบพอเพียง
- ส่งเสริมการรวมตัวของกลุ่มอาชีพสตรีแม่บ้านและชุมชน เพื่อสร้างเสริมทักษะการเรียนรู้ร่วมกันและความสามัคคีในชุมชนเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีและยั่งยืนของชุมชนและสังคม

4) แผนพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อขึ้นทะเบียนสินค้าโอท็อป (OTOP) เนื่องจากผลิตภัณฑ์ตัดเย็บของกลุ่มในขณะนี้เน้นผลิตภัณฑ์ขายส่งซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่สร้างมูลค่าเพิ่มไม่สูงมากนักทำให้เกิดผลกระทบต่อรายได้ของสมาชิกในกลุ่ม เนื่องจากต้องผลิตให้ได้จำนวนมากแต่ผลตอบแทนต่ำ จึงได้มีแนวคิดในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของทางกลุ่มให้มีคุณภาพตั้งแต่ด้านวัตถุดิบในการผลิต วิธีการเย็บที่มีคุณภาพคงทนรวมถึงการสร้างประเภทและรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย เพื่อตอบสนองกลุ่มตลาดใหม่ที่มีกำลังซื้อที่สูงกลุ่มสามารถจำหน่ายตรงด้วยตัวเอง โดยประธานกลุ่มนางศรีพรรณ แก้วตา ได้ประสานกับทีมวิจัยในการหาแนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์โดยเพิ่มประเภทของสินค้า รวมถึงรูปแบบของสินค้าเดิมที่ผลิตอยู่แล้วให้มีมูลค่าที่สูงขึ้น เช่น การผลิตกระเป๋าก๊อ กระเป๋าใส่ของ และกระเป๋าเงินจากผ้าญี่ปุ่น เป็นต้น สำหรับรองเท้าใส่ในบ้านกลุ่มได้ปรับปรุงในด้านวัตถุดิบที่ใช้และคุณภาพเพิ่มให้

ได้รับการยอมรับจากกลุ่มลูกค้าระดับบน ซึ่งจากการพัฒนาผลิตภัณฑ์จะสามารถทำให้ผลิตภัณฑ์สามารถจำหน่ายในช่องทางจำหน่ายในห้างสรรพสินค้า อันจะส่งผลต่อรายได้และผลตอบแทนของสมาชิกกลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดงและสามารถขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ต่อไป

การอบรมการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมครั้งที่ 1

จากผลการศึกษาปัญหาและความต้องการของกลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดง ตลอดจนการให้วิธีการสังเกต ทางทีมวิจัยพบว่ากลุ่มและสมาชิกในชุมชน มีการทำงานร่วมกันไม่เต็มที่แสดงถึงการขาดความเข้าใจในการทำงานร่วมกันและสะท้อนถึงปัญหาความสามัคคีของกลุ่มที่ยังอาจไม่เหนียวแน่นพอ ทีมวิจัยจึงได้ดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ด้วยกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ โดยใช้วิทยากรจากภายนอกมาช่วยในการดำเนินกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ ซึ่งได้รับเกียรติจากคุณฉัตรชัย ตันติวัฒนา และทีมงาน มาเป็นวิทยากรในการจัดการอบรมกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ พร้อมทั้งทีมงานของโครงการวิจัย เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของการทำงานร่วมกันและเสริมความรู้ในการทำงานเป็นทีมด้วยกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ โดยมีวัตถุประสงค์ให้สมาชิกกลุ่มและคนในชุมชนได้เกิดความรู้และความเข้าใจในการทำงานร่วมกัน เกิดความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของกลุ่ม รวมทั้งกระตุ้นชุมชนให้เกิดแรงจูงใจในการพัฒนาชุมชน นำไปสู่ความสามัคคีและความเข้มแข็งของชุมชน โดยมีการจัดกิจกรรมทั้งหมด 11 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมละลายพฤติกรรม กิจกรรมบทบาทสมมติ กิจกรรม 1-100 กิจกรรมสร้างหอคอย กิจกรรมยาวที่สุด กิจกรรมปากกาวิเศษ กิจกรรมมือประสานใจ กิจกรรมการคืบปึงปอง กิจกรรมการแข่งขันคืบเม็ดมะขาม กิจกรรมต่อจิกซอ กิจกรรมการทำเค้ก โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. กิจกรรมละลายพฤติกรรม เป็นกิจกรรมในการแนะนำวิทยากรและสมาชิกกลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดง รวมทั้งคนในชุมชนบ้านดอกแดง ให้เข้าสู่กระบวนการกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ด้วยความเป็นกันเอง ให้แต่ละคนได้มีโอกาสนำเสนอความคิดเห็นและแนะนำตัว

ภาพที่ 4.3 กิจกรรมแนะนำตัวเปิดใจผู้เข้ารับการอบรม

ภาพที่ 4.4 กิจกรรมละลายพฤติกรรม

จากการสังเกตพฤติกรรมและการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของกลุ่มสมาชิกบ้านดอกแดง พบว่า ผู้ที่เข้าร่วมการอบรมให้ความสนใจและให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมเป็นอย่างดี วิทยากรสามารถเปิดใจผู้เข้าร่วมอบรม และทำให้เกิดยอมรับข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ จากวิทยากรได้ดี

2. กิจกรรมบทบาทสมมติ เป็นกิจกรรมที่เน้นถึงการสร้างความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ที่ได้รับ เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงการเอาใจเขามาใส่ใจเรา ทำให้เห็นถึงบทบาทที่แตกต่างกันของบุคคลในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยการให้สวมบทบาทตามหมวดกระดาษที่ได้รับแล้วให้แสดงความคิดเห็นว่า บทบาทที่ได้รับนั้นควรมีหน้าที่และพฤติกรรม อย่างไรบ้าง และทำไมถึงต้องมีพฤติกรรมอย่างที่ยกมา เพื่อให้เข้าใจถึงความคาดหวังในบทบาทของบุคคล

ภาพที่ 4.5 กิจกรรมบทบาทสมมติ

จากการสังเกตพฤติกรรมและการตอบคำถามในระหว่างการดำเนินกิจกรรม พบว่า ชาวบ้านสามารถแสดงความคิดเห็นว่าแต่ละงานควรมีบทบาทอย่างไร และมีความคาดหวังในบทบาทนั้นอย่างไรบ้าง แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของแต่ละบุคคลที่มีบทบาทที่แตกต่างกัน ซึ่งจะนำไปสู่ความร่วมมือกันในการทำงานต่อไป

3. กิจกรรม 1-100 เป็นกิจกรรมที่ให้สมาชิกกลุ่มแต่ละกลุ่ม ได้ช่วยเหลือกันในการหาตัวเลขที่ได้เขียนไว้แล้วในแผ่นกระดาษ ตั้งแต่เลข 1 จนถึง 100 โดยให้วงตัวเลขจากน้อยไปมาก คือ เริ่มตั้งแต่ 1 จนถึง 100 กิจกรรมนี้เป็นการสะท้อนเห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องช่วยเหลือกันในการดูแลรักษาผลประโยชน์ของกลุ่ม ด้วยการช่วยกันค้นหาหาตัวเลข 1 ถึง 100 และต้องคอยช่วยกันบอกสมาชิกในกลุ่มทุกคนต้องคอยช่วยกันเป็นหูเป็นตาให้แก่กันและกัน จึงจะสามารถทำงานให้สำเร็จได้อย่างรวดเร็ว เนื่องจากคนเดียวไม่สามารถหาเลขได้อย่างทั่วถึงในเวลาที่จำกัด เนื่องจากการมองของแต่ละคนมักจะมองเฉพาะจุดที่ตนเองสนใจ หรือเลขที่อยู่ในระยะสายตาเท่านั้น ส่วนตัวเลขที่อยู่ใกล้หรือไกลเกินไปก็จะมองไม่เห็น ดังนั้นหากสมาชิกในกลุ่มมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการทำงาน จะทำให้งานเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนดไว้

ภาพที่ 4.6 กิจกรรม 1-100

จากการสังเกตพฤติกรรมในระหว่างการดำเนินกิจกรรม พบว่า ชาวบ้านได้ช่วยเหลือกันในการวงกลมตัวเลข โดยมีการช่วยเหลือด้วยการบอกว่าตัวเลขตัวต่อไปอยู่ตรงไหนในแผ่นกระดาษ แสดงถึงความเข้าใจในการที่จะต้องช่วยเหลือกันในการทำงานในเวลาที่มีจำกัด หรือในเวลาที่ต้องมีการแข่งขันเพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

4. กิจกรรมสร้างหอคอย เป็นกิจกรรมที่ให้สมาชิกกลุ่มแต่ละกลุ่ม ได้ร่วมกันคิดในการสร้างสรรค์หอคอยให้สูงที่สุด ด้วยทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด โดยทางทีมวิจัยได้กำหนดให้ใช้ทรัพยากรเท่าที่ทางทีมวิจัยได้จัดเตรียมไว้ให้ ได้แก่ หลอดพลาสติกขนาดต่าง ๆ ในจำนวนที่กำหนดให้เท่า ๆ กัน เพื่อสะท้อนให้เห็นว่าในการทำงานใด ๆ ก็ตามนั้น สิ่งที่ต้องใช้ไปในการดำเนินการหรือปัจจัยนำเข้านั้นมีอยู่อย่างจำกัด จึงต้องมีการคิดวิธีการในการนำไปสู่ผลสำเร็จด้วยความประหยัดอยู่ตลอดเวลา ซึ่งในที่นี้หมายถึงทรัพยากรที่ทางกลุ่มมีนั่นเอง นอกจากนี้ยังกระตุ้นให้กลุ่มใช้ความคิดสร้างสรรค์ต่าง ๆ เพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมาย ซึ่งจรรยาบรรณของกิจกรรมนี้ต้องการสะท้อนให้เห็นถึงกระบวนการในการยอมรับความคิดเห็นระหว่างสมาชิกในกลุ่ม

ภาพที่ 4.7 กิจกรรมสร้างหอคอย

จากการสังเกตพฤติกรรมในระหว่างการดำเนินกิจกรรม พบว่า ชาวบ้านได้มีการแสดงความคิดเห็นที่หลากหลายในการสร้างหอคอย มีการลองผิดลองถูกด้วยการทดลองทำ มีการรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมทีม และช่วยเหลือกันในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น แสดงถึงความเข้าใจในการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นและการยอมรับความผิดพลาดของผู้อื่น ซึ่งจะนำไปสู่การทำงานร่วมกันด้วยความเข้าใจในระหว่างสมาชิกต่อไป

5. กิจกรรมยาวที่สุด เป็นกิจกรรมที่ให้กลุ่มฉีกกระดาษที่ให้ โดยต้องไม่ขาดแล้วนำมาต่อกันให้ได้ยาวที่สุดว่ากลุ่มใดสามารถวางได้ยาวที่สุดในเวลาที่กำหนด เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงความร่วมมือร่วมใจกันในการทำงาน เมื่อเป้าหมายมีความชัดเจน ซึ่งทุกคนในกลุ่มจะต้องมีส่วนร่วมในการทำงาน

ภาพที่ 4.8 กิจกรรมยาวที่สุด

จากการสังเกตพฤติกรรมในระหว่างการดำเนินกิจกรรม พบว่า ชาวบ้านได้มีการทำความเข้าใจกับเป้าหมายที่ให้ได้อย่างชัดเจน มีการวางแผนในการฉีกกระดาษ และมีการแนะนำซึ่งกันและกันในกลุ่ม เพื่อให้สามารถนำมาต่อกันให้ได้ยาวที่สุด แสดงถึงความร่วมแรงร่วมใจกันในการทำงาน เมื่อมีเป้าหมายที่ชัดเจน ทำให้ทุกคนสามารถรู้บทบาทของตนเองว่าจะสามารถช่วยเหลือกลุ่มได้อย่างไร ซึ่งจะนำไปสู่การกำหนดเป้าหมายในการทำงานที่ชัดเจน อันเป็นปัจจัยสำคัญในการทำงานก่อนการเริ่มดำเนินการใด ๆ

6. กิจกรรมปากกาวิเศษ เป็นกิจกรรมที่ให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันดึงเชือกที่ผูกติดกับปากกาหลายเส้น โดยให้สมาชิกแต่ละคนออกแรงในการดึงเชือกเพื่อวาดภาพตามที่กำหนดให้ เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงการถ้อยที่ถ้อยอาศัยในการทำงานร่วมกัน ด้วยการสังเกตแรงดึงปากกาของเพื่อนสมาชิกในกลุ่มว่าไปในทิศทางใด และต้องการให้เราดึงเมื่อใด เป็นกิจกรรมที่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญในการติดตามการดำเนินการของเพื่อนสมาชิกในกลุ่มว่าได้มีการดำเนินการอะไรบ้าง และเราควรเข้าไปมีบทบาทในโอกาสใดบ้าง ที่จะสามารถช่วยเหลือให้กลุ่มสามารถดำเนินงานสำเร็จได้ตามเป้าหมาย

ภาพที่ 4.9 กิจกรรมปากกาวิเศษ

จากการสังเกตพฤติกรรมในระหว่างการดำเนินกิจกรรม พบว่า ชาวบ้านได้มีการสังเกตเพื่อนร่วมทีมว่าดึงปากกาไปทางใด และตนเองจะดึงปากกา หรือผ่อนแรงดึงปากกาเมื่อใด เพื่อให้ได้รูปตามที่กำหนดไว้ แสดงถึงการให้ความสำคัญ ของการให้ความสนใจติดตามสังเกตพฤติกรรมในการทำงานหรือกิจกรรมของเพื่อนร่วมทีม และทำให้ทราบว่าตนเองสามารถจะเข้าไปช่วยเหลืออย่างไร ในช่วงเวลาที่เหมาะสมได้

7. กิจกรรมมือประสานใจ เป็นกิจกรรมที่ให้สมาชิกในกลุ่มได้อามือวางทับกัน โดยมีการกำหนดว่าให้มีมือวางทับกันกี่มือ หรือให้มีมือเหลืออยู่กี่มือ หากถูกต้องจะได้คะแนน แต่หากไม่ถูกต้องจะถูกหักคะแนน เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงความสนใจในการมีส่วนร่วมในการทำงานอย่างใกล้ชิด บางครั้งต้องเสียสละด้วยการดึงมือออก บางครั้งต้องขอเพื่อนให้นำมือมาวางเพิ่ม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเป้าหมายที่เปลี่ยนแปลงไป

ภาพที่ 4.10 กิจกรรมมือประสานใจ

จากการสังเกตพฤติกรรมในระหว่างการดำเนินกิจกรรม พบว่า ชาวบ้านได้มีการคำนึงถึงเป้าหมาย มีการดึงมือเข้าหรือออกในแต่ละครั้ง สะท้อนให้เห็นถึงความพร้อมในการเสียสละของสมาชิกในทีม เมื่อเป้าหมายมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

8. กิจกรรมการคืบปึงปอง เป็นกิจกรรมที่ให้สมาชิกคืบลูกปึงปองส่งต่อกันไปจนถึงคนสุดท้าย โดยไม่ให้หล่นระหว่างทาง หากหล่นจะต้องเริ่มใหม่ เป็นการแสดงให้เห็นว่างานที่ทำนั้นบางครั้งเป็นงานที่ยาก หรือไม่ถนัด หรือไม่เคยทำ แต่ต้องทำ หากมีการช่วยเหลือให้กำลังใจซึ่งกันและกัน และฝึกฝนจนเกิดทักษะ จะทำให้สามารถทำงานให้ประสบผลสำเร็จได้ รวมทั้งสะท้อนให้เห็นถึงการยอมรับในความสามารถของบุคคลที่แตกต่างกัน

ภาพที่ 4.11 กิจกรรมคืบปึงปอง

จากการสังเกตพฤติกรรมในระหว่างการดำเนินกิจกรรม พบว่า ชาวบ้านได้มีการให้คำแนะนำช่วยเหลือกัน และให้อภัยกันเมื่อไม่สามารถส่งต่อปึงปองกันได้ รวมทั้งมีความพยายามในการคืบปึงปองและส่งต่อให้เพื่อนให้ได้ แสดงถึงการรู้จักให้อภัย การยอมรับความสามารถของบุคคลที่แตกต่างกัน รวมทั้งแสดงให้เห็นถึงผลของความพยายาม ไม่ว่าจะเป็งานที่ยาก หรืองานที่ไม่เคยทำ จะสามารถสำเร็จได้หากมีความพยายามอย่างไม่ย่อท้อและการช่วยเหลือกันในระหว่างสมาชิกกลุ่ม

9. กิจกรรมการแข่งขันคืบเม็ดมะขาม เป็นกิจกรรมที่ให้สมาชิกคืบเม็ดมะขามแล้วนำไปใส่ไว้ในถ้วย หากหล่นระหว่างทางต้องไปคืบมาใหม่ โดยแบ่งออกเป็นทีมทั้งหมด 6 ทีม แล้วนับเม็ดมะขามที่คืบมาไว้ในถ้วยว่าได้จำนวนกี่เม็ด ทีมที่ได้เม็ดมะขามมากที่สุดจะเป็นทีมที่ชนะ เป็นการแสดงให้เห็นว่างานที่ทำนั้นเป็นงานที่ยาก รวมทั้งในการทำธุรกิจต้องมีการแข่งขันกันอยู่เสมอ หากกลุ่มมีการวางแผนการหาวิธีการในการทำงานที่ดี มีการช่วยเหลือให้กำลังใจซึ่งกันและกัน และฝึกฝนจนเกิดทักษะแล้วจะทำให้สามารถทำงานให้ประสบผลสำเร็จได้

ภาพที่ 4.12 กิจกรรมการแข่งขันคืบเม็ดมะขาม

จากการสังเกตพฤติกรรมในระหว่างการแข่งขัน พบว่า ชาวบ้านได้มีการพูดคุยเพื่อวางแผนในการนำเม็ดมะขามไปไว้ในถ้วยให้เร็วที่สุด มีการทดลองฝึกการคืบเม็ดมะขาม ว่าคนในกลุ่มคนใดคืบเก่งที่สุดก็จะได้เป็นผู้ที่เริ่มคืบก่อนและได้คืบบ้อยที่สุด มีการให้คำแนะนำ ให้กำลังใจกัน ช่วยเหลือกัน และให้อภัยซึ่งกันและกัน เมื่อเกิดความผิดพลาด ทำให้กลุ่มได้เกิดการเรียนรู้ถึงความไว้วางใจกัน การทำตามแผนงาน และการฝึกฝน เพื่อให้เกิดทักษะที่ดีขึ้น

10. กิจกรรมต่อจิกซอ เป็นกิจกรรมที่ให้สมาชิกกลุ่มแต่ละกลุ่ม ช่วยกันต่อชิ้นส่วนเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า 1 รูป โดยรูปที่มาต่อกันจะเป็นรูปทรงเลขาคณิต ทั้งแบบสี่เหลี่ยม สามเหลี่ยม และด้านไม่เท่า เป็นกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาในการทำงานร่วมกัน ที่ต้องมีความคิดเห็นที่ไม่เหมือนกัน มีความขัดแย้งกัน แต่ต้องช่วยกันคิดช่วยกันทำ เพื่อหาแนวทางในการทำงานให้ได้ผลสำเร็จตามที่ตั้งไว้

ภาพที่ 4.13 กิจกรรมต่อภาพจิกซอ

จากการสังเกตพฤติกรรมในระหว่างการดำเนินกิจกรรม พบว่า ชาวบ้านในแต่ละกลุ่ม ได้มีการเรียนรู้ถึงการทำงานร่วมกัน การรู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การรู้จักการกำหนดกรอบการทำงานที่ชัดเจน และเข้าใจถึงการมีเป้าหมายที่ชัดเจนในการทำงาน นอกจากนี้ยังรู้จักคอยหาโอกาสในการที่จะช่วยเหลือกลุ่มให้สามารถทำงานให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายได้

11. กิจกรรมการทำเค้ก เป็นกิจกรรมที่ให้สมาชิกแต่ละกลุ่ม ช่วยกันคิดในการสร้างสรรค์ผลงานด้วยกระดาษและอุปกรณ์ที่ทางทีมงานจัดไว้ให้ เพื่อทำเค้กในจินตนาการของกลุ่ม เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน เพื่อค้นหารูปแบบของผลิตภัณฑ์ใหม่ โดยอาศัยการจำลองหน้าตาและรูปแบบของเค้ก เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงแนวคิดและวิธีการในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ในรูปแบบใหม่ที่ต่างไปจากเดิม

ภาพที่ 4.14 กิจกรรมทำเค้ก

จากการสังเกตพฤติกรรมในระหว่างการดำเนินกิจกรรม พบว่า ชาวบ้านในแต่ละกลุ่มมีความตั้งใจการประดิษฐ์คิดค้น ในการทำเค้กกระดาษ ในรูปแบบต่าง ๆ มีความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการที่แปลกใหม่ มีความร่วมมือกันมากขึ้น รู้จักการแบ่งหน้าที่ และการใช้ความสามารถของแต่ละบุคคลให้เกิดประโยชน์มากที่สุด แสดงให้เห็นถึงพื้นฐานของกลุ่มในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ดีในอนาคต

ตาราง 4.18 ผลการประเมินสิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์

หัวข้อการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	ความหมาย
ความมั่นใจในการทำงานกลุ่ม	4.22	.577	ดีมากที่สุด
ความตั้งใจในการทำงานกลุ่ม	4.22	.577	ดีมากที่สุด
ความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น	4.22	.641	ดีมากที่สุด
การช่วยเหลือกันในการทำงาน	4.07	.550	ดีมาก
การเรียนรู้พฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	4.04	.587	ดีมาก
สามารถเข้าใจคนอื่นได้ดีขึ้น	4.04	.706	ดีมาก
การมีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.00	.555	ดีมาก
ได้ฝึกความเป็นประชาธิปไตย	3.96	.649	ดีมาก
ฝึกความอดทน อดกลั้นในการทำงานร่วมกัน	3.96	.649	ดีมาก
เรียนรู้การพึ่งตนเอง	3.96	.706	ดีมาก
เกิดความเข้าใจตนเองมากขึ้น	3.96	.649	ดีมาก
พบว่าหลักธรรมสามารถใช้ในการทำงานได้ดี	3.93	.730	ดีมาก
ได้เรียนรู้ถึงการติดต่อสื่อสารกันระหว่างทำกิจกรรม	3.89	.641	ดีมาก

หลังจากการดำเนินกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ทั้ง 10 กิจกรรมแล้วทางทีมวิจัยได้ให้ผู้เข้าร่วมโครงการประเมินสิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรมกลุ่ม โดยสิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ในระดับที่มากที่สุด ได้แก่ ความมั่นใจในการทำงานกลุ่ม ($\bar{X} = 4.22$) ความตั้งใจในการทำงานกลุ่ม ($\bar{X} = 4.22$) และความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น ($\bar{X} = 4.22$) และสิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ในระดับมาก ได้แก่ การช่วยเหลือกันในการทำงาน ($\bar{X} = 4.07$) การเรียนรู้พฤติกรรมการทำงานร่วมกัน ($\bar{X} = 4.04$) สามารถเข้าใจคนอื่นได้ดีขึ้น ($\bar{X} = 4.04$) การมีส่วนร่วมในกิจกรรม ($\bar{X} = 4.00$) ได้ฝึกความเป็นประชาธิปไตย ($\bar{X} = 3.96$) ฝึกความอดทน อดกลั้นในการทำงานร่วมกัน ($\bar{X} = 3.96$) เรียนรู้การพึ่งตนเอง ($\bar{X} = 3.96$) เกิดความเข้าใจตนเองมากขึ้น ($\bar{X} = 3.96$) พบว่าหลักธรรมสามารถใช้ในการทำงานได้ดี ($\bar{X} = 3.93$) และได้เรียนรู้ถึงการติดต่อสื่อสารกันระหว่างทำกิจกรรม ($\bar{X} = 3.89$)

ตาราง 4.19 การประเมินการจัดดำเนินการกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์

หัวข้อการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	ความหมาย
สถานที่ อุปกรณ์ อาหาร บริการ มีความเหมาะสม	4.15	.534	มาก
ระยะเวลาที่จัดอบรมมีความเหมาะสม	4.00	.620	มาก
กิจกรรมมีความสอดคล้องกัน	3.96	.587	มาก
ผู้นำกิจกรรมมีความรู้ ความสามารถ	3.93	.675	มาก
กิจกรรมสามารถประยุกต์ใช้ได้จริง	3.89	.801	มาก

การประเมินผลการจัดดำเนินการกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ ผู้เข้าร่วมอบรมมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีรายละเอียด ดังนี้ สถานที่ อุปกรณ์ อาหาร บริการ มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.15$) ระยะเวลาที่จัดอบรมมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.00$) กิจกรรมมีความสอดคล้องกัน ($\bar{X} = 3.96$) ผู้นำกิจกรรมมีความรู้ ความสามารถ ($\bar{X} = 3.93$) และกิจกรรมสามารถประยุกต์ใช้ได้จริง ($\bar{X} = 3.89$) ตามลำดับ

การประชุมกลุ่มย่อยและการพัฒนาการบริหารงานกลุ่ม

จากการจัดกิจกรรมเวทีชาวบ้านและการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ให้กับชุมชน เพื่อชุมชน เกิดความสามัคคีและเข้าใจจึงการทำงานร่วมกันที่ได้ดำเนินการไปแล้ว สามารถสร้างเสริมความรู้และความเข้าใจได้ในระดับหนึ่ง ทั้งนี้การพัฒนารูปแบบในการบริหารจัดการนั้น จำเป็นต้องมีการวางแผนและมีการร่วมคิดร่วมทำในกิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่ม พร้อมทั้งทบทวนการดำเนินการและกิจกรรมที่ดำเนินการไปแล้วว่าควรมีการพัฒนาอย่างไร ทางผู้วิจัยจึงได้จัดให้มีการประชุมกลุ่มย่อย เพื่อให้สมาชิกกลุ่มตักตักได้มีการปรึกษาหารือและแสดงความคิดเห็น ตลอดจนร่วมกันพัฒนาแนวทางการดำเนินการของกลุ่ม เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการทำงานและเกิดความเข้าใจในกลไกการบริหารงานมากยิ่งขึ้น โดยมีผลการศึกษาดังนี้

การประชุมกลุ่มย่อยครั้งที่ 1

การให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการกลุ่ม ผู้วิจัยได้จัดให้มีการประชุมกลุ่มย่อย โดยมีประเด็นในเรื่องวิธีการจัดการต่าง ๆ ของกลุ่ม เปิดโอกาสให้สมาชิกได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ในการขายสินค้า พบว่า การจัดการในการขายสินค้าเน้นไปในส่วนของการขายส่ง เพื่อให้มีรายได้

เข้ากลุ่ม และเป็นการลดความเสี่ยงในเรื่องของการมีสินค้าเหลือ ทำให้ขายได้ในราคาต่ำ มีส่วนต่างระหว่างต้นทุนและราคาน้อย เช่น ต้นทุนรองเท้าผ้าใบในบ้านคู่ละ 18 บาท ขายส่งได้ในราคาคู่ละ 22-23 บาท ในขณะที่พ่อค้าคนกลางนำไปขายต่อในราคาคู่ละ 49-59 บาท จึงเห็นได้ว่าส่วนต่างที่ได้น้อยมากเมื่อเทียบกับพ่อค้าคนกลาง

ทางกลุ่มจึงมีแนวทางในการคิดที่จะผลิตสินค้าที่มีความแตกต่างจากเดิม โดยมีคุณศรีพรรณ แก้วตา คุณอุบลรัตน์ ใจอุดม ทำหน้าที่ถอดแบบใหม่และทดลองทำ โดยสามารถผลิตสินค้าใหม่ ๆ ได้หลายอย่าง เช่น หมอนอิงปักลาย รองเท้าผ้า รองเท้ายักซ์ (สำหรับใส่ของจดหมาย) กระเป๋าถือ ถุงใส่ของ เสื้อยืดปักลาย ผ้าคลุมเบาะรถยนต์ และกระเป๋าใส่คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก เป็นต้น

ภาพที่ 4.15 ผลิตภัณฑ์ใหม่ของทางกลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดง

นอกจากนี้ทางกลุ่มยังมีความคิดที่จะนำผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาใหม่ไปหาช่องทางในการจัดจำหน่ายเอง โดยมีคุณคุณภัทรภร ฤทธิชัย เป็นผู้รับผิดชอบในการนำไปขายที่จังหวัดเชียงราย เนื่องจากทำงานอยู่ที่จังหวัดเชียงรายและกลับมาบ้านทุกสัปดาห์ โดยนำไปวางจำหน่ายในพื้นที่ที่จัดงานถนนคนเดินของจังหวัดเชียงรายทุกสัปดาห์ และบริเวณหน้ามหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ปรากฏว่าได้รับการตอบ

รับเป็นอย่างดี สามารถขายได้ในราคาที่สูงกว่าการขายส่ง เช่น รองเท้าผ้ารูปแบบใหม่ ต้นทุนคู่ละ 25-35 บาท สามารถขายได้คู่ละ 69-79 บาท

สำหรับผลิตภัณฑ์เดิม ได้แก่ รองเท้าผ้าที่ขายส่งให้พ่อค้าคนกลาง ผ้าห่ม และที่นอนปิกนิก ก็ยังดำเนินการผลิตและส่งให้พ่อค้าคนกลางเหมือนเดิม

ภาพที่ 4.16 สถานที่ในการจำหน่ายที่จังหวัดเชียงราย

การประชุมกลุ่มย่อยครั้งที่ 2

การประชุมกลุ่มย่อยครั้งที่ 2 เป็นการประชุมในเรื่องที่เกี่ยวกับการคิดต้นทุนในการผลิตและการตั้งราคาขายสินค้าว่าควรมีการตั้งราคาเท่าไร จึงจะเหมาะสม โดยพยายามแยกต้นทุนออกมาเป็นหมวดหมู่หลัก ๆ เช่น ค่าไฟฟ้า ค่าวัสดุ และค่าแรงงาน เป็นต้น ทั้งนี้ค่าไฟฟ้าจะเป็นปัญหาในการคำนวณมากที่สุด เนื่องจากเป็นการใช้ไฟฟ้าร่วมกับไฟฟ้าที่ใช้ในบ้านปกติ ทำให้ไม่สามารถคิดต้นทุนได้ชัดเจน ทางกลุ่มจึงมีมติที่จะจะแยกมิเตอร์ไฟฟ้าออกจาก มิเตอร์ไฟฟ้าบ้าน เพื่อให้ทราบต้นทุนที่แท้จริง โดยจะพยายามหาแนวทางในการแยกมิเตอร์ไฟฟ้าออกมาให้ได้

การแก้ไขปัญหาเรื่องสถานที่คับแคบ และการจัดวางอุปกรณ์ต่าง ๆ ทางกลุ่มได้ประชุมและมีความเห็นในการจัดหาสถานที่ใหม่ ที่สะดวกในการทำงาน และไม่ห่างไกลจากที่เดิม โดยให้ประธานกลุ่ม

และรองประธานกลุ่ม เป็นผู้พิจารณาในการจัดหาสถานที่ จากการพิจารณาสถานที่หลาย ๆ แห่งแล้ว จึงได้ตกลงที่จะใช้สถานที่ของบ้านประธานกลุ่ม เนื่องจากมีที่ว่างพอที่จะจัดทำสถานที่ให้เหมาะกับการผลิตได้ นอกจากนี้ทางกลุ่มยังมีแนวคิดที่จะจัดตั้งเป็นศูนย์เรียนรู้กลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดง เพื่อให้คนในชุมชนและลูกหลาน ได้ศึกษาเรียนรู้ รวมทั้งมีรายได้เสริม

ซึ่งในตอนท้ายของโครงการทางกลุ่มสามารถแยกมิเตอร์ไฟฟ้าออกมาจากมิเตอร์บ้านได้ โดยการจัดสร้างศูนย์เรียนรู้กลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดงขึ้นมาได้

การประชุมกลุ่มย่อยครั้งที่ 3

ประชุมวางแผนการจัดตั้งและเปิดศูนย์เรียนรู้กลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดง การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ การจัดโครงสร้างการบริหาร และการกำหนดหน้าที่งาน

1. การจัดโครงสร้างการบริหาร ทางกลุ่มได้มีการปรึกษาหารือกัน เกี่ยวกับการบริหารจัดการที่ชัดเจนของกลุ่ม รวมถึงแนวทางการบริหารงานโดยคณะกรรมการ กลุ่มจึงได้จัดตำแหน่งงาน โดยกำหนดโครงสร้างองค์กรให้เหมาะสมกับขนาดและลักษณะของธุรกิจ โดยทำการประชุมการจัดโครงสร้างให้เป็นสากลและสามารถตรวจสอบการทำงานได้ สามารถกำหนดตำแหน่งงานที่สำคัญและความเชื่อมโยงในการบริหารงาน ซึ่งโครงสร้างการบริหาร ประกอบด้วย ประธานกลุ่ม รองประธานกลุ่ม เลขานุการ เภรัญญิก ฝ่ายการตลาด ที่ปรึกษากลุ่มและสมาชิกในกลุ่ม ทั้งนี้มีการเพิ่มตำแหน่งที่ปรึกษากลุ่มขึ้นมาในภายหลัง เพื่อเข้ามาช่วยในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มและวางแผนการตลาด รวมทั้งคอยช่วยประสานงานกับหน่วยงานสนับสนุนต่าง ๆ เพื่อสร้างโอกาสในการดำเนินงานของกลุ่ม สามารถแสดงโครงสร้างคณะกรรมการบริหารกลุ่ม ได้ดังภาพ

โครงสร้างการบริหารงาน กลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดง

คุณศรีพรชน แก้วดา
ประธานกลุ่ม

ที่ปรึกษา
นางพลบงลิ่ง สุทธาธิษ
นายสมจิตร อธิระจักร

คุณแสร มณีรัตน์
รองประธาน

คุณภัทรกร สุทธิชัย
ฝ่ายการตลาด

คุณแอมศรีดณ ใจอุดม
เลขานุการ

คุณเจจิ ฟูเก สุนธา
เภรัญญิก

ภาพที่ 4.17 โครงสร้างการบริหารงานของกลุ่ม

2. การกำหนดหน้าที่งาน (Job description) จากการประชุมกลุ่มย่อย โดยให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้ปรึกษาหารือ หน้าที่งานต่าง ๆ ภายในกลุ่ม สามารถแบ่งโครงสร้างตามหน้าที่ ออกได้ 5 ตำแหน่งงาน ได้แก่ ประธานกลุ่ม รองประธานกลุ่ม เภรัญญิก เลขานุการกลุ่ม และฝ่ายการตลาด ทั้งนี้ ทีมวิจัยได้ทำการวิเคราะห์งานร่วมกับสมาชิกกลุ่มตัดเย็บ แล้วนำมาเขียนเป็นใบกำหนดหน้าที่งานในทั้ง 5 ตำแหน่งงานได้ ดังนี้

ใบกำหนดหน้าที่งาน (Job Description)

ชื่อตำแหน่ง	ประธานกลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดง
-------------	------------------------------

วัตถุประสงค์ (Job Purpose)

รับผิดชอบการกำหนดทิศทางและนโยบายการพัฒนากลุ่ม และบริหารงานในกลุ่ม ให้สอดคล้องกับความต้องการของสมาชิกกลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดง เพื่อสร้างผลประโยชน์และคุณค่าแก่สมาชิกที่เกี่ยวข้องกับกลุ่ม

ความรับผิดชอบหลัก (Key Responsibilities)

หน้าที่หลัก/กิจกรรมหลัก	วัตถุประสงค์หลักของงาน
การพัฒนากลุ่ม - ศึกษาแนวทางในการสร้างอาชีพ สร้างงานให้แก่สมาชิก - ร่วมกับคณะกรรมการของกลุ่ม พิจารณานโยบายในด้านต่าง ๆ - ประสานงานและหาความร่วมมือในการพัฒนากิจกรรมของกลุ่มจากหน่วยงานต่าง ๆ - รายงานผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการและสมาชิกทราบ	- เพื่อพิจารณาคัดเลือกโครงการที่ช่วยพัฒนาและสร้างรายได้ให้แก่สมาชิก - เพื่อเกิดความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งนโยบายต่าง ๆ ของกลุ่ม - เพื่อได้รับการสนับสนุนงบประมาณ และเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ - เพื่อแจ้งข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบันให้สมาชิกทราบ
การบริหารงาน - วางแผนในการดำเนินงาน - ติดตาม ตรวจสอบ ควบคุมการดำเนินกิจกรรมในงานด้านต่าง ๆ - ให้คำแนะนำ ปรึกษา แก่คณะทำงานของกลุ่ม	- เพื่อให้กลุ่มมีรายได้จากการดำเนินงาน - เพื่อให้กลุ่มมีผลการดำเนินการที่ดี เกิดภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือขององค์กร - เพื่อจูงใจผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

ใบกำหนดหน้าที่งาน (Job Description)

ชื่อตำแหน่ง	รองประธานกลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดง
-------------	---------------------------------

วัตถุประสงค์ (Job Purpose)

รับผิดชอบช่วยเหลือการทำงานของประธานกลุ่ม เกี่ยวกับการกำหนดทิศทางและนโยบายการพัฒนา กลุ่ม และบริหารงานในกลุ่ม ให้สอดคล้องกับความต้องการของสมาชิก เพื่อสร้างผลประโยชน์และ คุณค่าแก่สมาชิก
--

ความรับผิดชอบหลัก (Key Responsibilities)

หน้าที่หลัก/กิจกรรมหลัก	วัตถุประสงค์หลักของงาน
หน้าที่หลัก - จัดทำโครงการในการสร้างอาชีพและการ สร้างงานให้แก่สมาชิก - ช่วยเหลือในการบริหารงบประมาณ - ช่วยวางแผนคิดค้นและพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่/ พัฒนากระบวนการผลิต/พัฒนาตลาด - ประมาณการยอดขายและจัดกิจกรรม ส่งเสริมการขาย	- สอดคล้องกับนโยบายของกลุ่ม - สร้างศักยภาพในการแข่งขัน - ได้สินค้าใหม่ที่มีศักยภาพ - ได้แนวคิดใหม่ที่เป็นไปได้ - การเติบโตของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน
หน้าที่รอง	

ใบกำหนดหน้าที่งาน (Job Description)

ชื่อตำแหน่ง	เหรียญกษาปณ์
-------------	--------------

วัตถุประสงค์ (Job Purpose)

รับผิดชอบการวางแผนและควบคุมการดำเนินงานทางการเงินและการบัญชี เพื่อจัดทำรายงานที่ถูกต้องและเสร็จทันเวลาให้กับคณะกรรมการกลุ่ม

ความรับผิดชอบหลัก (Key Responsibilities)

หน้าที่หลัก/กิจกรรมหลัก	วัตถุประสงค์หลักของงาน
หน้าที่หลัก - วางแผนการใช้เงินของกลุ่ม - ดูแลการจัดหาเงินทุนและเงินรายได้ต่างๆ - ควบคุมดูแลการใช้จ่ายเงินของกลุ่ม - การจัดเก็บ และดูแลรักษาเงินทุนของกลุ่ม - จัดทำรายงานการรับ จ่ายเงินของกลุ่ม และจัดทำบัญชีให้เป็นปัจจุบัน	- พิจารณาการใช้เงินให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนงานของกลุ่ม - มีระดับหนี้ที่เหมาะสม - ระบบบัญชีถูกต้อง และเสร็จทันเวลา - ความปลอดภัยของเงินทุน - สามารถตรวจสอบได้
หน้าที่รอง - จัดเตรียมเงินสำรองฉุกเฉิน - เข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่ม ตามที่ได้รับมอบหมาย	- ช่วยเหลือสมาชิกกลุ่มเมื่อมีเหตุจำเป็น - การเข้าร่วมกิจกรรม

ใบกำหนดหน้าที่งาน (Job Description)

ชื่อตำแหน่ง	เลขานุการกลุ่ม
-------------	----------------

วัตถุประสงค์ (Job Purpose)

รับผิดชอบในด้านการประสานงาน การต้อนรับ การจัดเตรียมการประชุม การดูแลเอกสาร และการจกรายงานการประชุม ตลอดจนการรายงานผลการดำเนินงานของกลุ่ม ด้วยความถูกต้องและทันเวลา
--

ความรับผิดชอบหลัก (Key Responsibilities)

หน้าที่หลัก/กิจกรรมหลัก	วัตถุประสงค์หลักของงาน
หน้าที่หลัก - การติดต่อจดหมายกับบุคคล/หน่วยงานภายนอก - การจัดทำบันทึกภายใน - การนัดหมายการประชุม และจัดเตรียมรายละเอียดการประชุม - ติดต่อประสานงานกับบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งภายในกลุ่มและภายนอกกลุ่ม - ออกแบบผลิตภัณฑ์ - จัดทำรายงานผลการดำเนินงานของกลุ่ม	- ความถูกต้อง - ความชัดเจนของการสื่อสาร - ทันเวลา - สามารถประชุมได้ตรงตามกำหนด - ผู้เข้าร่วมประชุมครบ - ไม่มีปัญหาติดขัดในการประชุม - ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง - ให้มีรูปแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ
หน้าที่รอง - เข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่ม ตามที่ได้รับมอบหมาย	- การเข้าร่วมกิจกรรม

ใบกำหนดหน้าที่งาน (Job Description)

ชื่อตำแหน่ง	ฝ่ายการตลาด
-------------	-------------

วัตถุประสงค์ (Job Purpose)

รับผิดชอบในด้านการให้ข้อมูล ข่าวสาร และการรวบรวมข้อมูล ข่าวสาร แก่สมาชิกกลุ่ม ในด้านการผลิต การตลาด และความก้าวหน้าในการดำเนินงานของกลุ่ม

ความรับผิดชอบหลัก (Key Responsibilities)

หน้าที่หลัก/กิจกรรมหลัก	วัตถุประสงค์หลักของงาน
หน้าที่หลัก - วางแผนการประชาสัมพันธ์ - การจัดทำเอกสารเผยแพร่ข้อมูลและข่าวสาร แก่สมาชิกกลุ่ม - การเก็บรวบรวมข้อมูลและข่าวสาร ทางด้านการผลิต การตลาด และการดำเนินงานของกลุ่ม - การต้อนรับและประสานงานกับบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งภายในกลุ่มและภายนอกกลุ่ม	- ความถูกต้อง - ความชัดเจนของการสื่อสาร - ทันทเวลา - เป็นข้อมูลในการออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ และเป็นข้อมูลให้ทราบว่าผลิตภัณฑ์ตัวใดขายดี ควรผลิตต่อเนื่อง หรือเป็นครั้งคราว - ลดความผิดพลาดในการประสานงาน
หน้าที่รอง - เข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่ม ตามที่ได้รับมอบหมาย	- การเข้าร่วมกิจกรรม

3. กฎ ระเบียบ และข้อบังคับของกลุ่ม กลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดง ได้มีการกำหนดกฎ ระเบียบ และข้อบังคับ เป็นลายลักษณ์อักษรไว้อย่างชัดเจน จากการติดตามพบว่าสมาชิกได้ฝ่าฝืนกฎ ระเบียบข้อบังคับ แต่ก็มีข้อขัดแย้งเรื่องของค่าตอบแทน เนื่องจากสมาชิกได้รับค่าตอบแทนที่ต่ำ รวมทั้งยังขาดความเข้าใจในเรื่องของการลงทุนในเครื่องจักรอุปกรณ์และวัสดุ นอกจากนี้ยังพบปัญหาในด้านการผลิตของสมาชิกที่ยังไม่ได้มาตรฐานตามที่กลุ่มต้องการทำให้ บางครั้งสมาชิกอาจจะไม่ได้รับค่าแรงตามที่คาดหวัง จึงทำให้เกิดความเข้าใจผิด อย่างไรก็ตามในประเด็นนี้ประธานกลุ่มสามารถอธิบายให้สมาชิกเข้าใจได้

4. นโยบายในการลงทุนและจ่ายเงินการปันผล ทางกลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดงได้มีการร่วมกันร่างนโยบายในการจ่ายเงินปันผล โดยรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ส่วนหนึ่งจะหักเป็นต้นทุนการผลิตเพื่อเป็นทุนหมุนเวียนต่อ และนำกำไรที่ได้มาสะสมรวมกันทุก 3 เดือน ในส่วนของกำไรได้แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ร้อยละ 20 หักเข้ากองทุนหมุนเวียนกลุ่ม และร้อยละ 80 เหลือจ่ายปันผลคืนให้สมาชิกคนละเท่า ๆ กัน

5. การตัดสินใจในการบริหารงาน ทางกลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดงได้มีมติที่จะมอบอำนาจการตัดสินใจให้แก่ประธานกลุ่ม เนื่องจากสมาชิกให้ความไว้วางใจและกระบวนการตัดสินใจของประธานกลุ่มจะมีลักษณะของการระดมความคิดเห็นจากสมาชิกแต่ละคน เพื่อใช้ประกอบเหตุผลการตัดสินใจ ทำให้การตัดสินใจในการบริหารงานของกลุ่มเป็นที่ยอมรับ

6. การจัดหาแหล่งเงินทุนของกลุ่ม เงินลงทุนของกลุ่มได้มาจากการระดมทุนจากสมาชิก โดยให้สมาชิกได้ลงหุ้นเป็นเงินตามกำลังทรัพย์ของแต่ละคน ซึ่งสมาชิกบางส่วนก็จะซื้อหุ้นเพิ่มหรือนำเงินปันผลมาลงหุ้นเพิ่ม นอกจากนี้ทางกลุ่มยังได้รับการสนับสนุนเงินทุนจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น องค์การบริหารส่วนตำบลสง่าบ้าน (ปัจจุบันเป็นเทศบาลตำบลสง่าบ้าน) เพื่อเป็นทุนในการส่งเสริมด้านอุปกรณ์จักรเย็บผ้า หลังจากได้เงินลงทุนเริ่มดำเนินการแล้วกลุ่มมีการบริหารเงินทุนโดยใช้กำไรที่แบ่งไว้ส่วนหนึ่งเป็นการลงทุนต่อ (Reinvestment) เป็นทุนหมุนเวียน และกำไรสะสมส่วนหนึ่งก็สามารถนำมาใช้ในการซื้อเครื่องจักรซึ่งเป็นสินทรัพย์คงที่ได้

7. การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ ทางกลุ่มได้มีแนวคิดในการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ของกลุ่มเพื่อให้เป็นที่รู้จัก มีภาพลักษณ์ที่ดี และเกิดการยอมรับที่มากขึ้น โดยทางกลุ่มได้มีการจัดทำนามบัตร แผ่นพับ ป้ายฉลากสินค้า ป้ายศูนย์การเรียนรู้ และป้ายประชาสัมพันธ์ รวมทั้งจัดทำวิดีโอ เพื่อนำเสนอการดำเนินงานของกลุ่ม โดยจะทำการฉายในการออกแสดงสินค้าในสถานที่ต่าง ๆ เพื่อให้ลูกค้ากลุ่มอนุรักษ์และส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนรับรู้ ดังนี้

7.1 นามบัตรของกลุ่มจะนำเสนอรายละเอียด เกี่ยวกับสถานที่ตั้ง ที่ติดต่อ และตราสัญลักษณ์ของกลุ่ม เพื่อให้ผู้ที่ได้รับสามารถติดต่อกลับมาได้อย่างสะดวกทั้งทางโทรศัพท์และทางอีเมล

ภาพที่ 4.18 นามบัตรของกลุ่มด้านหน้าและด้านหลัง

7.2 แผ่นพับ เป็นเอกสารที่เน้นการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ของกลุ่มเป็นหลัก รวมทั้งความเป็นมาของกลุ่ม สถานที่จัดจำหน่าย สถานที่ติดต่อ และแผนที่ ในลักษณะการพับ 3 ส่วน

ภาพที่ 4.19 แผ่นพับประชาสัมพันธ์ของกลุ่มด้านหน้าและด้านหลัง

7.3 ป้ายฉลากสินค้า เป็นการนำเสนอตราสินค้าเพื่อให้ผู้ซื้อสามารถจดจำสถานที่ผลิตได้ โดยคาดหวังว่าผู้ซื้อที่ต้องการซื้อสินค้าในจำนวนมาก หรือในเทศกาลพิเศษ สามารถติดต่อกับทางกลุ่มได้โดยตรง เป็นการเพิ่มช่องทางการตลาดอีกทางหนึ่ง

ภาพที่ 4.20 ป้ายฉลากสินค้าของกลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดง

7.4 ป้ายศูนย์เรียนรู้ เป็นการแสดงถึงสถานที่ตั้ง ที่ทำการของกลุ่ม ให้มีความชัดเจน โดยติดตั้งไว้ที่หน้าอาคาร เพื่อให้ผู้ที่สนใจสามารถติดต่อได้สะดวกมากขึ้น

ภาพที่ 4.21 ป้ายศูนย์เรียนรู้กลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดง

7.5 ป้ายประชาสัมพันธ์ เป็นการประชาสัมพันธ์ตราสินค้าของกลุ่ม ในรูปแบบธงญี่ปุ่น (ขนาด 50 cm x 1.5 m) และ Roll-up (ขนาด 80 cm x 2 m) เพื่อให้เห็นเด่นชัดในการจัดบูชแสดง สินค้าตามงานเทศกาลต่าง ๆ

ภาพที่ 4.22 ป้ายประชาสัมพันธ์ของทางกลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดง

8. การเปิดศูนย์เรียนรู้ ทางกลุ่มได้มีความตั้งใจในการที่จะจัดตั้งเป็นศูนย์เรียนรู้ ของกลุ่ม ขึ้นมาเพื่อถ่ายทอดประสบการณ์ การเรียนรู้ และการจัดการภายในกลุ่ม ให้กับผู้ที่สนใจ รวมทั้งเป็น สถานที่ดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม และเป็นสถานที่ติดต่ออำนาจการต่าง ๆ ให้แก่สมาชิกกลุ่ม ซึ่งได้มีการ ร่วมแรงร่วมใจและพัฒนามาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นความภาคภูมิใจของกลุ่มเป็นอย่างยิ่ง

ภาพที่ 4.23 ภาพสถานที่ทำการผลิตก่อนการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้

จากภาพจะเห็นว่าสถานที่ทำการผลิตยังไม่ค่อยเรียบร้อยเท่าที่ควรและมีความคับแคบ ใน การทำงาน ทางกลุ่มจึงมีแนวความคิดในการจัดหาสถานที่ใหม่ โดยได้มีการพูดคุยและปรึกษาร่วมกัน กับสมาชิกและแกนนำกลุ่ม ว่าสถานที่ใดจะเหมาะสมมากที่สุด โดยกลุ่มตกลงร่วมกันให้ใช้ที่ว่างด้านข้าง ของพื้นที่เดิมในการจัดทำสถานที่ใหม่และตั้งเป้าหมายให้เป็นศูนย์เรียนรู้ของกลุ่มตัดเย็บบ้าน ดอกแดง เพื่อฝึกทักษะการตัดเย็บให้กับสมาชิก เป็นสถานที่ผลิต และสถานที่จำหน่ายสินค้า ไปด้วยในตัว

ภาพที่ 4.24 สถานที่ในการก่อสร้างศูนย์การเรียนรู้บ้านดอกแดง

จากภาพ แสดงถึงสถานที่ในการก่อสร้างศูนย์การเรียนรู้บ้านดอกแดง ซึ่งเกิดจากความร่วมมือร่วมใจกันของสมาชิกกลุ่ม ที่เห็นถึงความสำคัญของศูนย์เรียนรู้บ้านดอกแดง นำไปสู่การก่อสร้างที่เป็นรูปเป็นร่างของศูนย์เรียนรู้กลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดง โดยได้รับความร่วมมือจากช่างในพื้นที่มาช่วยในการก่อสร้างจนแล้วเสร็จ

หลังจากนั้นทางกลุ่มได้ร่วมกันวางแผนงานในการเปิดศูนย์เรียนรู้ โดยมีการวางแผนในการจัดแสดงสินค้าของทางกลุ่มที่ได้จัดทำขึ้น ในบริเวณทางเข้างาน และให้ทางทีมวิจัยนำเสนอผลการวิจัยแก่ชุมชนให้ชุมชนได้ทราบถึงการพัฒนาของกลุ่ม ประวัติความเป็นมา และผลที่ได้รับจากการพัฒนาของทีมวิจัย ได้มีการจัดทำรายชื่อผู้มาร่วมงาน การเชิญแขกผู้มีเกียรติมาร่วม การเรียนเชิญนายอำเภอคอยสะเก็ดมาเป็นประธานในการเปิดศูนย์การเรียนรู้ การจัดหาของที่ระลึกให้แก่แขกผู้มีเกียรติ โดยของที่ระลึกทางกลุ่มได้มีการปรึกษารื้อกันว่าจะให้เป็นกระเป๋าหิ้วใส่คอมพิวเตอร์และรองเท้าผ้าใส่ในบ้าน เนื่องจากรองเท้าผ้าเป็นต้นกำเนิดของกลุ่มและเป็นสินค้าที่ขายได้อย่างต่อเนื่อง ส่วนกระเป๋าหิ้วใส่คอมพิวเตอร์ เป็นผลิตภัณฑ์ที่พัฒนามาใหม่และมียอดขายที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง แสดงถึงความก้าวหน้าในการออกแบบผลิตภัณฑ์และทักษะที่สูงมากขึ้นของกลุ่ม

ภาพที่ 4.25 หัวหน้าทีมวิจัยและหัวหน้ากลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดงกล่าวรายงานความเป็นมาของศูนย์เรียนรู้กลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดง

ภาพที่ 4.26 ประธานกล่าวเปิดศูนย์เรียนรู้และการเยี่ยมชมศูนย์เรียนรู้

ภาพที่ 4.27 ภาพภายนอกและภายในศูนย์

ภาพที่ 4.28 บรรยากาศการจัดงานเปิดศูนย์การเรียนรู้กลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดง

ภาพที่ 4.29 การแสดงผลภัณฑ์ของทางกลุ่ม ในวันเปิดศูนย์เรียนรู้กลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดง

จากผลการศึกษาที่ได้นำเสนอมาทั้งหมดจะเห็นถึงกระบวนการในการค้นหาปัญหาของการวิจัยแบบมีส่วนร่วม และการพัฒนาการในการบริหารจัดการกลุ่มเพื่อแก้ไขปัญหาของกลุ่ม โดยเฉพาะในเรื่องของการบริหารจัดการที่มีองค์ประกอบหลักร่วมกัน 3 องค์ประกอบ คือ ผู้นำ สมาชิก และองค์กร ที่ต้องมีความสัมพันธ์ มีความสามัคคี มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และพร้อมที่จะทุ่มเท เพื่อไปสู่จุดมุ่งหมายที่มุ่งหวังไว้ จึงจะทำให้กลุ่มประสบความสำเร็จได้อย่างยั่งยืน